

جایگاه سامانه اطلاعات جغرافیایی در فرآیند طراحی معماری منظر در ایران در مقایسه با کاربردهای جهانی

هدی جلایری^{1*}، سید حسن تقوایی²

1- کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

Ho.jalayeri@mail.sbu.ac.ir

2- استادیار و مدیر گروه معماری منظر دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه شهید

بهشتی، تهران، ایران. H-Taghvaei@sbu.ac.ir

چکیده

بطور کلی سامانه اطلاعات جغرافیایی برای مدیریت و تجزیه و تحلیل اطلاعات مکانی است و قابلیت جمع آوری، ذخیره، تجزیه و تحلیل و نمایش اطلاعات جغرافیایی (مکانی) را دارد. به کمک GIS و با جمع آوری و تلفیق اطلاعات پایگاه داده‌های موجود، اطلاعات لازم برای تهیه نقشه‌های طراحی فراهم می‌شود. بر اساس مطالعات موجود، معماران منظر جزء اولین متخصصانی هستند که علاوه بر زمینه‌سازی پیدایش این سامانه، خود کاربرد GIS را در برنامه‌هایشان قرار داده‌اند. در این مقاله، مسئله اصلی، شناخت جایگاه سامانه اطلاعات جغرافیایی در فرآیند طراحی معماری منظر در ایران در مقایسه با کاربردهای جهانی است. همچنین تلاش می‌شود تا زمینه بهره‌برداری صحیح از قابلیت‌های GIS برای توسعه فعالیت‌های معماری منظر، با توجه به اهداف کنونی و آتی معماری منظر در ایران فراهم گردد. لذا روش کار بر اساس بررسی دیدگاه‌های مربوط به کاربردهای GIS در فرآیند طراحی معماری منظر و همچنین مقایسه این دیدگاه‌ها است. اطلاعات لازم نیز با توجه به مطالعات کتابخانه‌ای و بررسی‌های میدانی تهیه شده است. همچنین به کمک بررسی آرای برخی متخصصان معماری منظر و نیز تعدادی از آثار این رشته، نمودارهایی تدوین شده است. ماحصل این پژوهش، مقایسه آرای موجود و دیدگاه‌ها و شناسایی نقاط ناشناخته کاربردهای GIS در پروژه‌های معماری منظر ایران است. بیشترین کاربرد GIS در فرآیند طراحی معماری منظر در ایران، به مراحل آسیب شناسی و شناخت مسئله و همچنین در مرحله گردآوری داده به شناخت محدودیت‌ها و امکانات سایت، محدود می‌شود. از طرفی از بررسی نمودارها این نتیجه حاصل می‌شود که در ایران داده‌های GIS ای در اغلب موارد فاکتورهای اجتماعی و بشری (که نقش مهمی در حس انسان از مکان دارد)، را حذف می‌کنند. لذا می‌توان انسان و فاکتورهای اجتماعی که بر حس او از مکان، ادراک او از مکان و ترجیح بصری او و مکان‌سازی، تاثیرگذار باشد، را در GIS (به عنوان سامانه‌ای قدرتمند در معماری منظر) پررنگ کرد.

واژه‌های کلیدی: معماری منظر، فرآیند انجام پروژه معماری منظر، طراحی منظر، سامانه اطلاعات جغرافیایی.

1- مقدمه